VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam, 7657. szám | Szerda, 1969. október 29. | 4 oldal, 30 bani

Minél több terményt az állami központosított mezőgazdasági terményalapba!

Céltudatos tervszerűsítés

A mezőgazdasági termelőegységek belső forrásaik, a gazdaság sajátosságai és szakosítása alapján, a megvalósítandó mutatószámokat évi termelési tervükbe foglalják. Ez a kiinduló pontja minden állami és termelőszövetkezeti mezőgazdasági egység tevékenységének. Már év elején tudatában vannak annak, hogy ha ésszerüen kihasználják a helyi lehetőségeket, az állam által nyujtott müszaki-anyagi alapot, a legujabb növénytermesztési és állattenvésztési módszereket, milyen eredményeket érhet el az illető egység. A legfontosabb ugy megszervezni a termelést, hogy a fölhalmozási és a fogyasztási alap közt meglegyen a helyes arány. A terményeket minél alacsonyabb önköltségi áron állitsák elő. Mind memnyiségileg, mind minőségileg megvalósuljanak a tervszerüsitett mutatószámok.

Ezt tartotta szem előtt a szentmártoni termelőszövetkezet vezetőtanácsa és tagsága is, mikor évi tervét a közgyülésen megvitatta és elfogadta. A tervmutatószámok minden tagot, a vezetőtanácsot, a szakembereket az ésszerü gazdálkodásra kötelezik a rendszeresebb munkairányitásra, s nem utólsó sorban a helyi lehetőségek minél gazdaságosabb kihasználására. A termelőszövetkezet évről évre kiterjesztette az intenzivebb gazdálkodást. Nemesitett, bővebben termő buza- és kukoricafajtákat termesztett. A mezei zöldségtermesztéssel egyidőben bevezették a müfóliás müvelést is. A multban a jövedelem főbb forrásait csupán a növény és zöldségtermesztés képezte. Az állattenyésztésben a lehetőségeken aluli eredményeket érték el.

Néhány éve följavult az állattenyésztés. Ez elsősorban annak tulajdonitható, hogy összehangolták a termelési ágakat, biztositották a változatos mennyiségi és minőségi takarmányalapot, bevezették a szelekciót. Ma már a termelőszövetkezet komoly pénzforrását jelenti ez a termelési ág is. De hogy az állati termelés folyamatosságát biztositsák ehhez takarmányalapra van szükség. A falu 800 hektár leromlott szikes foltokkal tarkitott legelővel rendelkezett. Inkább az állatok jártatására, mint zöldtömeg előállitására volt alkalmas. Juniusban ezen a legelőn csak diszelgő só foltokat láthatott az ember. Évente alig 600—800 kiló füvet termett hektáronként ez a terület.

A vezetőtanács, a tagság a szakemberek irányitásával hozzáfogott a legelő feljavitásához. Ma már 300 hektáron irányitott termesztést folytatnak. Vizlecsapoló árkokat ástak, talajgipszezést és javitást, valamint mütrágyázást alkalmaztak. Az átlag fütermés elérte a 11—17 ezer kiló zöldtömeget hektáronként.

Amint Berbecaru Gheorghe elnök és Artemie Valentin mérnök mondották, megoldódott a zöldtakarmány biztositásának kérdése egész évre. Ugyancsak biztositották az eledelt a tagság jószágainak is.

— De nem állunk meg itt. Az évek folyamán egész területünket fel akarjuk javitani és nagy tömeget biztositó zöld és nedvdus takarmányokat termesztünk — hangsulyozta az elnök.

Havonként és negyedévenként elemezték a tervmutatószámok teljesitését. A hozott intézkedésekkel sikerült az előirt feladataiknak eleget tenni. Idén 260 hektoliter juhtej átadására kötöttek szerződést s 261-et értékesitettek. Szeptembervégi hus előirányzatuk 133 tonna volt, s 135-öt adtak át. A 650 darab hizott sertés helyett 746-al járultak hozzá az állami központositott alaphoz. Teljesitették a tehéntej és növényi termények szerződéses feltételeit is.

A szentmártoniak megértették hogy a termelési tervben előirt szerződéses mennyiségek megkövetelik mindenkitől az időbeni minőségi munka elvégzését, a termények veszteségnélküli betakaritását és nem utolsó sorban a jó gazdálkodást.

SZABÓ GYULA

- **700 helyett 17.000 kilogram fű**
- **135 tonna hús**
- **746 hizott sertés**

LIPPAI KÉPEK

A régi és nevezetes történelmi emlékekben gazdag város arculatát a szocialista megvalósitások egész sora teszi virulóvá. A Maros mindkét partján elterülő város lakóinak száma meghaladja a tizezret.

A természeti adottságok és az emberi munka harmonikus egybefonódásából festői kép tárul elénk, amikor a lippai vagy radnai hegyekről a Maros völgyének panorámáját nézzük. A Maroson átivelő hatalmas vashid restaurálása és az állomástól a hidig vezető felüljáró megépitése beszédes bizonyitéka annak az épitő tevékenységnek, amely országszerte folyik. A lippai oldal partmellékén széles gondozott park huzódik. A part mellett emelkedik a felszabaditó harcokban elesett hősök monumentális emlékműve. A városban korszerü állami és szövetkezeti egységek Sokrészlegü termelőszövetkezet müködik és több lakótömb épült. — A marosparti házsor legszebb épülete a mezőgazdasági liceum. Itt müködött már 95 évvel ezelőtt a régi felső kereskedelmi iskola. A part épitészeti szempontból izlésesen kialakitott palotasorát (internátus, humán liceum, Néptanács, városi kórház stb.) kissé disszonans módon töri meg a városi kulturház épülete. Ennek homlokzatát ugyanis — valamelyes érthetetlen elképzelés alapján — nem a folyó partja felé, hanem a szük hid utcára képezték. — Ettől eltekintve ez a kulturintézmény komoly szerepet játszik a város müvelődési életében. — A főuton elhelyezett muzeum ban kő és bronzkorszaki ásatások leleteit láthatjuk. — Egy másik részlegen gyönyörü bánsági népviseleteket, néhány eredeti képet és kéziratot az 1848-as forradalmi időkből; továbbá rokokó és empire stilusu butorokat, végül néhai Eisenkolb Aurel tudós földrajz tanár Lippa városáról és környezetéről készitett gipszmakettjét helyezték el.

Megyénk természeti kincseinek egyik legértékesebbike a várostól délre huzódó lankások között elterülő Lippafüred, melynek vasasszénsavas vize a buziásával vetekedik. A gyógyfürdőnek külön szivgyógyászati részlege van, szív, érrendszeri megbetegedések és magas vérnyomás gyógyitására, ahova orvosi beutalással kerülnek a betegek.

Itt doktor Blăgău Ioan igazgató főorvos, doktor Taugner Aurel orvos (mindkettő kitünő szakspecialista) valamint nagyszámu orvosi segédszemélyzet gondoskodik a betegek gyógyitásáról. Már az idén százakra megy azoknak a száma, akik itt a lelkiismeretes kezelés és a kitünő ellátás után felfrissülve hagyták el ezt az ideálisan csendes és minden kényelemmel berendezett gyógyfürdőt. A gyógyszeres kezelésen kivül, magnetodiaflux, parafinpakolás, rövidhullám és ami a legfontosabb szénsavas fürdő áll a betegek rendelkezésére. A betegeket Aradról mentőautó szállitja ki és hozza vissza a 21 napos kura után. A nyári hónapokban az ország minden részéből 600 gyermek üdült az egyik pavilonban.

CSERMŐI PÁL

MEGHÍVÓ

Vasárnap, 1969 november 2-án délelőtt 9 órára az Arad municipiumi néptanács disztermébe (Köztársaság utja 75 szám) összehivják az Arad megyei néptanács III. rendes ülésszakát.

NAPIREND:

1. Az Arad megyei néptanács végrehajtó bizottságának jelentése a helységek szépitéséért és jó gazdálkodásáért folytatott hazafias verseny eredményeiről.

— A községgazdálkodási-épitészeti és városrendezési állandó bizottság társjelentése a hazafias verseny lefolyásáról.

2. Egy biró megválasztása az Arad megyei birósághoz.

HAŞ TEODOR,
elnök

Határidő előtt

Még néhány nap, s magunk mögött hagyjuk októbert is. Az év eleje óta eltelt tiz hónap alatt derekas munkát végeztek a December 30 gyár dolgozói. Most, a tizedik hónap lezárása előtt is a jól végzett munka eredményeiről tájékoztatott bennünket Varga Ion mérnök, a tervosztály főnöke.

— Irják meg kérem — hangsulyozta —, hogy tiz havi tervfeladatainkat pontosan három nappal határidő előtt teljesitettük.

S ha már a tiz hónap termelési eredményei kerültek szóba, a tervenfelüli megvalósitásokról is érdeklődtünk. A munkasikerek számottevőek. A szóbanforgó időszakban ugyanis 23 tonna gyapotfonalat és 44 000 négyzetméter kész szőttest gyártottak terven felül.

A holland miniszterelnök és külügyminiszter látogatása hazánkban

Hivatalos megbeszélések

Kedd délelőtt hivatalos megbeszélést folytatott a Minisztertanács Palotájában Ion Gheorghe Maurer, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának elnöke, Corneliu Mănescu külügyminiszter és Piet de Jong, Hollandia Minisztertanácsának elnöke, Joseph Luns külügyminiszter.

A megbeszélésen részt vett Cornel Burtică külkereskedelmi miniszter, Vasile Gliga, helyettes külügyminiszter, Ion Morega, helyettes gépgyártóipari miniszter, Ion Stanciu, helyettes földmüvelésügyi és erdőgazdálkodási miniszter, George Elian, Románia hágai nagykövete, Cornel Vladu, külügyminisztériumi igazgató.

Holland részről a megbeszélésen részt vett Dirk van Eysinga, Hollandia bukaresti nagykövete, J. A. de Ranitz, a Külügyminisztérium politikai vezérigazgatója, D. M. Ringnalda, a miniszterelnöki kabinet tanácsosa, K. W.Reinink, a Külügyminisztérium európai igazgatóságának vezetője, C. J. Wackwitz, a külügyminiszter magántitkára, Borgman—Brouwer, a külügyminiszter személyes megbizottja, Arnold van Walsum, Hollandia bukaresti nagykövetségének titkára.

A megbeszélés a szivélyesség és a kölcsönös egyetértés légkörében folyt le. A felek elismerően nyilatkoztak a román—holland kapcsolatok harmonikus, felfelé ivelő fejlődéséről és egyaránt hangoztatták, hogy fejleszteni kivánják a kéoldalu együttműködést. Megvizsgálták, hogyan lehetne szélesebb körben kiaknázni a román—holland gazdasági, müszaki—tudományos és kulturális együttműködés elmélyitésének és fejlesztésének lehetőségeit. Véleménycserét folytattak közös érdekü nemzetközi kérdésekről is.

(Folytatása a IV oldalon)

Általánosságok helyett pontosan körülhatárolt feladatok

Valahol, vállalati és minisztériumi szinten kisért egy elavult felfogás, amely a gazdasági tevékenységben csak a nyers anyagok metamorfózisát látja. E felfogás hordozói ugy érzik, hogy ha a tervidőszak végén felmutathatják az előirt mennyiségü készterméket, ugy feladatukat ellátták. Pedig nem igy van. **A gazdasági tevékenység nem az áru megtermelésével zárul, hanem az értékesitéssel.** Éppen itt, az értékesités körül jelentkeznek a régi felfogás hátrányai.

Az 1970-es tervidőszakra való felkészülés folyik megyeszerte. A terv főmutatószámai már ismeretesek, és a vállalatok azon vannak, hogy megteremtsék az ütemes termelés technikai-szervezési feltételeit. Iparvállalatainkban járva nem is egy helyről hangzik a panasz: **Ismerjük az értéktervet, általában ismerjük a termelés volumenjére vonatkozó számadatokat de hiányzik a termékek választékát megjelölő intézkedés.** Forditsuk le a hétköznapok nyelvére ezt a panaszt. **A pankotai székgyár** tudja, hogy milyen értékü széket kell termelnie, de nem tudja melyik tipusból, hányat. Pedig a megrendelő nem ÁLTALÁBAN széket kér, hanem egy meghatározott számu és meghatározott tipusu széket. A **Vörös Trikó kötöttárugyár** nem kötöttárut termel és ad el, hanem meghatározott szinárnyalatu és meghatározott modellnek megfelelő bluzt, fehérnemüt, atléta-trikót. **A Refacerea gyár** megrendelői sem konzervet vásárolnak, hanem vineté-konzervet, gombapaprikáskonzervet és igy tovább. Ennek ellenére, a fenti három gyár mind a mai napig, nem tudja pontosan mit kell előállitania 1970 első évnegyedében.

Az igazság kedvéért meg kell állapitani, hogy a választék meghatározása általában meghaladja a termelő egységek hatáskörét, ez a kereskedelmi és külkereskedelmi vállalatok, valamint a szakminisztériumok feladata. A gazdaságirányitás csak akkor válhatik még hatékonyabbá, ha a különböző szintü irányitó szervek együttmüködése és operativitása megnövekedik. **A hajlékony és dinamikus tervezés uj láncszemei, a termelőkhöz közelálló kombinátok és ipari központok létrehozása — többek között — ezen a területen is érezhető javulást kell hozzon.**

Ipari figyelő

Arad megye ipari vállalatai jelentős helyet foglalnak el az ország gazdaságának egészében. Nemcsak e vállalatoknak, de egész nemzetgazdaságunknak érdeke, hogy a jövő év feladataira való felkészülés a tények teljes ismeretében történjék. A vállalatoknak pedig, a maguk részéről mindent meg kell tenniök, hogy szorgalmazzák a választék-terv kibocsátását és ennek birtokában megtegvék a szükséges intézkedéseket technológiai, anyagbeszerzési és egyéb tekintetben.

Az uj tervidőszak kezdetéig alig több mint két hónap van hátra. Ez alatt a rövid idő alatt, a folyó termelési feladatok teljesitésén kivül **meg kell tenni a zavartalan termelés biztositását célzó intézkedéseket és ezek nem lehetnek általános jellegüek.** Visszatérve cikkünk kiindulópontjául szolgáló megállapitáshoz: a termelés célja nem VALAMILYEN áru megteremtése, hanem az ELADHATÓ, társadalmi szükségletet kielégitő termék előállitása. Csak ennek a felismerésnek tiszteletben tartása esetén bizhatunk abban, hogy a jövő esztendőben eleget teszünk kötelezettségeinknek s az ország gazdaságával együtt ujabb lépést teszünk előre azon az uton, amelyet a kommunisták legmagasabb foruma, a Kongresszus kijelölt.

TOKAY GYÖRGY

Közömbösség?

No, ezt meg kell irni, gondolom magamban, KISZ-gyülés lesz, a titkár meg még egy elvtársnő a gyár kijáratánál állnak, hogy haza ne menjenek a fiatalok. Igen, csak igy lesz KISZ-gyülés, ha nem mennek haza a fiatalok, ha a KISZ-titkár meg még egy elvtársnő ott állnak a gyárkapuban és elállják az utat. „Közömbösek a fiatalok" — hallom a mellettem álló válaszát, és ismét csak elhatározom, hogy irok erről az ugynevezett közömbösségről, mely igen-igen megkérdőjelezhető. Pár perccel később a kérdőjelek mellé felkiáltójelek kerülnek.

Az egyik felszólaló, (hogy stilszerüek legyünk: miután nagynehezen „megtört a jég") elmondja, hogy a tavalyi választások óta egyetlen egy gyülésre sem hivták.

Valaki megmagyarázza, hogy a váltás KISZ-vezetősége felelős egyedül az inaktivitásért — nem értesitette erről a vallalati KISZ bizottságot.

Ezek után mit mondhatnánk? Közömbösség? Igen.

Csakhogy nem a fiatalok közömbösségéről van szó. Menjünk csak el KISZ gyüléseikre, fiataljaink nagyon is lelkesek, nagyon is aktivak, ha az őket érintő problémákról tárgyalnak. Ezt bizonyitotta az a KISZ gyülés is, melynek éppen a December 30 gyárban voltam tanuja, s mely mint bevezetőmben említettem, oly furcsán kezdődött, az a termékeny vita, amely ott kialakult, azok az értékes javaslatok melyek ott születtek. Nem, a fiatalok nem közömbösek, de közömbösekké válhatnak, ha keveset törődünk velük.

K. S.

Őszi sorok

Nem panaszkodhatunk, az idén szokatlanul hosszu és meleg az ősz, a sokéves átlagnál magasabb a hőmérséklet, nyoma sincs (egyelőre) az esős-borus, nyirkos őszi napoknak. Szerencsére, mert az emberek is nagyobb kedvvel végzik munkajukat, amelyet esőben, sárban nehezen csinálnának. Örülnek az épitők, a Marosparton sétáló nyugdijasok, de talán a legjobban mégiscsak azoknak a falusi iskoláknak a tanulói örvendenek a szép időnek, ahol október végén még mindig nem fütenek.

Ha egyetlen iskoláról lenne szó, ha csak az idén először történt volna meg, ha egyes községi néptanácsok költségvetését nem terhelné tul a megengedhetőnél gyakrabban az a pár száz lei, amit éppen az iskola évi tüzifájának felvágattatásáért kellene fizetni — akkor azt mondanám, hogy... na mondanék valamit, hogy elő-

jegyzet

fordul, megtörténik, véletlen, vagy más közhellyel intézném el. Amikor viszont hallom, hogy (mondjuk a majláti vagy monostori iskolában) a tüzifa nyár óta áll, de a gyerekek vacognak az osztályokban, mert nem lehet befüteni, nincs a fa felvágva, hallom, hogy a tavaly is hasonló problémák merültek fel, hogy a néptanács mindig megigéri: holnap jönnek felvágni a fát, egy hét mulva azt mondják, hogy... a költségvetés, vagy valami ehhez hasonló.

Ezekután, kérdem én, mit mondjon az igazgató, a tanár, ha a gyerekek dideregnek reggelenként és megkérdezik, miért nem fütenek az osztályokban? Magyarázza meg nekik, hogy a néptanács költségvetéséből, ugyebár, nem jutott a tüzelő felvágattatására, hogy másra használták az alapokat, hogy olyan alap nincs is, hogy nem is rájuk tartozik a dolog, hogy...

Igéretektől, azt hiszem lényegesen kevesebb ember melegszik, mint mondjuk, száraz hasáb fától. És kisiskolásoknak — biztos vagyok benne — hiába magyarázgatja valaki a fulterhelt költségvetést, vagy az elromlott favágógépet. Könyvelést és technikát csak a magasabb osztályokban tanulnak majd.

Addig viszont egészségesen akarnak eljutni.

JÁMBOR GYULA

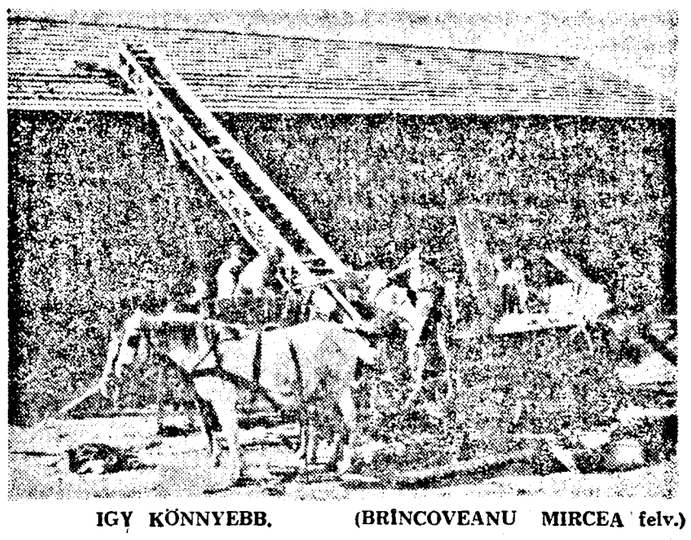

IGY KÖNNYEBB. (BRÎNCOVEANU MIRCEA felv.)

A Beszélő Szék

A PANKOTAI RÁSÁRITUL BUTORGYÁRBAN sokan meséltek nekem arról, hányféle, érdekesnél érdekesebb munkafázison megy keresztül az a fa, amelyből végülis világhirnévnek örvendő szék lesz. Embereimet aztán elszólitotta a kötelesség s én az igazgató szobájában egymagam maradtam. Magam voltam, de mégsem egyedül...

Miután a szemembe sütő napfény elől átültem az egyik székből a másikba, majd egy harmadikba, később pedig egy negyedikbe, kissé csodálkozva vettem észre, hogy — másutt nyert, némileg más tapasztalataimtól eltérően — egyik szék sem inog alattam, keményen áll mindenik a maga négy lábán, s tartós barátságáról kezeskedik valamennyi. Csodálkozásom csak nőttön-nőtt, amikor, rátéve kezem az egyik szék „vállára", a butordarab, amelyet addig élettelennek hittem, barátságosan szembefordult velem, s széles mosollyal biztatott, hogy továbbra sem kell unatkoznom, beszélgessünk csak nyugodtan, van miről!

Mondd hát, miről?! — tegeződtem össze vele máris, észlelve őszinteségének csalhatatlan bizonyitékait. — De tudod mit? — villant fel bennem az érdeklődés — mesélj magadról, szivesen hallgatlak!

— Ha az ember csupán önmagával képes előhozakodni, akkor már inkább hallgasson — szólt sokat sejtetően.

— Ez valóban okos mondás! — lepődtem meg ujra.

— Nem magamtól tudom — szerénykedett beszélő szék barátom —, Moş Iuontól hallottam, aki fa-koromban az erdőből vágott ki engem, s aki egyébként igy vélekedett rólam: „No, ez megérett a kivágásra". (Mivel a fiatal bükköt otthagyják egyivásu társai körében, hogy még nőjjön). Igy kerültem aztán a bokszegi Fürészgyárba, ahol megállapitották, hogy A-osztályu vagyok. Mert csak AZ jó hajlitott butornak: görcs, és fa-sziv ne legyen benne (mert: hogyan is lehetne emberbarát az olyan, akinek fából van a szive!). S a szálak egyazon irányba haladjanak, hiszen ferdeséget nem türünk meg. Ezt meg Biró Ferenctől tudom — tette hozzá.

— Hát ő kicsoda? — érdeklődtem, s igen élénken, hogy ezzel a szavak ujabb zsilipjét nyissam fel.

— Ő most a pankotai fürésztelepünk főnöke, de életét még Ferike kora óta ismerem. Csak akkora lehetett még, mint most az ötödik osztályba járó fia, de a háboru még tőle is áldozatot követelt: véletlenül egy aknára bukkant s az... elvitte a bal kezét.

— Ez talán nem tartozik szorosan a te történetedhez, Székecském — vetettem közbe, de beszélő társam megnyugtatott: majd meglátom, hogy igen...

Aztán a Rásáritul gyár deszkaátvevő bizottságának a sorában Raţ Gheorghe és Hell Stefan mérnököket emlitette, hiszen nekik is jelentős mértékben köszönhető, hogy sem azidőtájt, amikor ő és társai készültek, sem pedig később, nem igen fordult elő áruvisszautasitás a megrendelő cégek részéről.

— De kérlek, AZT mondd el végre: hogyan is lett belőled szék?

— Mikor már megszabadultam deszka-voltom legnagyobb ellenségétől: a fölösleges nedvességtartalomtól, Szücs István egyszerüen csodát müvelt velem. Persze neki, meg társainak az ilyesmi már rég óta nem csoda: Ugy varázsolt fürészével lécekké engem, hogy rövidesen jóval több testvéremnek örvendhettem, mint amennyi egy hozzánemértő keze alatt születhetett volna. S mindezt össze tudta egyeztetni azzal, hogy a szabás a szálakkal párhuzamosan történjék. Szücshöz hasonló ember Stoie Gheorghe is. Ő meg a hajlitóban... csak ránknézett s már tudta, hogy testvéreim vagy távolabbi rokonaim közül: az egyik támlának, a másik rámának, a harmadik meg, mondjuk hátsó lábnak lesz kitünő! A Rásáritulban dolgozók egyébként — jó barátokhoz illően — most már a „szabadságra küldésünkről" is gondoskodtak. Hiszen a fáradságos hajlitás után hetekig tartottak a pihenőraktárban bennünket, hogy aztán: ingadozó magatartásra semmiképp se legyen okunk! Nem részletezem — folytatta a Beszélő Szék — mennyire hálásan igyekeztünk kolaborálni mi is a gép-, majd a csiszoló osztály olyan nagy szakértelmü munkásaival, amilyen például Pát Gabi vagy pedig a gazdag munkatapasztalatu Falháber Antal... Hát még a szinezés! Csak dióbarnaból ötféle van! Én például ugyanazt az árnyalatot nyertem, mint Moş Iuon villogó derüsbarna szeme.

— Az öreget emlegetve, nem gondolod, hogy megint eltértél a tárgytól? — figyelmeztettem.

— Éppen, hogy EZZEL tértem rá igazából! Mert Iuon bácsi, akárcsak Biró Ferenc és Raţ mérnök, meg Pát Gabi, Stoie és Falháber... mind-mind ugyanannak a földnek a szülöttei és neveltjei, amelynek magam is fia vagyok. Én itt, széktestvéreim egy része meg Londonban, más része New Yorkban teljesit szolgálatot: eljutottunk mi, testvérekül, a világ csaknem mindenik földrészére, de van, ami ennél is fontosabb. Az ami BENNÜNK van! Éppen AZ, hogy nem felejtettük, és nem is feledjük el soha azokat, akik uj életet öntöttek belénk. Nem feledjük ezeknek az embereknek a szemét, a kezét, s hirdetjük is, világszerte, az ő testvériségüket, békeszeretésüket, barátságukat.

Fölemeltem meghajtott fejem. Beszélő Székem évgyürüit aranypirosra csókolta a felhőverő napsugár...

SIMONFI IMRE

Almanach '970

Kezembe veszem a könyvet, s csak utóbb döbbenek rá az évszám jelentőségére. Bizony, lassan-lassan mégiscsak fogy az év, kirakatainkban már a következő esztendő almanachjai is megjelentek. A Nevelés Almanachja beleringat az 1970-es esztendő hangulatába. Leirom az uj évszámot, aztán az utánakövetkezőket s magam sem tudom hogyan, eljutok a kétezredikig. Igen, az iskola, a nevelés már erre készül, az évezredfordulóra, körülbelül 25 évfolyam fogja elvégezni a tizéves általános iskolát, az akkori 25—45 évesek mindegyike már legalább tiz osztályt fog járni.

Olvasom az irásokat és sajnálom, hogy nem juthat el ez a könyv minden család asztalára. Maria Banuş, Nina Cassian, Ursula Schiopu nyilatkozik a gyermekszerelemről: programozott oktatás és tanulógépek; mi a hipnopédia; az irodalmi tehetség müvelése; a gyermekek játéka; vizsgák, vizsgázók, vizsgáztatók; tanulók elbirálása — csupán néhány kérdés, mely feltétlenül közérdeklődésre tart számot. Mihai Stoian, az ismert lélekbuvár-riporter a gyermekek közötti konfliktusokkal, doktor A. Crasnovici egyetemi előadótanár, a különböző életkoru gyermekek jogairól „cikkezik", s tovább folytathatnám a szülőket, nevelőket egyaránt érdeklő irásokat.

Az 1970-es nevelési almanach mind a tudományos igényesség, mind a népszerü hasznos olvasmány tekintetében példamutató. Szerkesztőit dicséret illeti.

(kilin)

NYITOTT szemmel

Legyen világosság!

A világot sem egy nap alatt teremtették, hát még az állomás negyedi blokkok körüli világitást. Közel két éve költöztek be a lakók s a világitás azóta is csak készül.

Tavaly télen(!) jött tiz ember és gödröket ásott a vezetékeknek és az oszlopoknak. Aztán eltüntek hónapokra. Utána jött ismét egy brigád és felállitotta az oszlopokat, majd eltüntek hónapokra. De ujból megjelent a brigád és feltette a lámpákat s szintén eltüntek hónapokra. Aztán megint jött egy brigád. Furtak, faragtak, cementeztek, káromkodtak, vagyis bekötötték a drótokat, s ismét eltüntek. A lakók meg maradtak a sötétségben. Ha ilyen szédítő tempóban haladnak, még megérjük, hogy mire végre felgyulladnak azok a várva várt lámpák, már egészen ujfajta világitást fedeznek fel.

A sötétség leple alatt a környéken már volt minden: verekedés, botladozás, autókifosztás. A gyerekek mindenesetre élvezik. A sötétben jobbat tudnak játszani, hancurozni. Lehet, hogy a vállalat a gyerekekre gondol. S mivel ott gyerek mindig lesz, a világitás soha nem készül el?

● **Mint minden hónapban a Vagongyár bérelszámoló osztálya október 14-én a 316-os számu postai utalványon elküldte B. E. címére a gyermektartási segélyt. A pénz nem érkezett meg néhánynapi várakozás után sem. Sorozatos érdeklődés után a postánál kiderült, hogy ez az utalvány „elveszett". De mert a postánál végsőfokon mégsem veszhet el semmi, a mikelakai kirendeltségtől ugyanis idekerült, a pénzt visszautalták a gyárba. A tisztviselőnő, aki az utalványt kiállitotta téves cimet irt rá és igy nem érkezhetett meg igazi rendeltetési helyére. Nem is volt semmi baj, hiszen még mindig jobb későn, mint soha, de B. E. érdeklődésére a Vagongyár bérelszámolási osztályáról azt mondták: „Azt hisszük nem fárad bele, ha ide jön a pénzéért, a kasszához".**

Ilyen hang azért mégsem illik egy olyan hirnevü üzem tisztviselőihez, mint a Vagongyár, mert ha valaki tévedett, azt ismerje be, de ne a szenvedő alany futkosson a saját pénze után.

● **Régóta kihordták a Marosból azt a jónéhány vagon homokot, amely az Arad és Perjámos közötti utszakasz aszfaltozásához kellett volna. A munkálatok azonban egyre várattak magukra, mivel az utépités vezetői valószinüleg azt tartották, hogy „csak addig késő, mig az ember hozzákezd". Ha ugy vesszük, igazuk is lett, mert most már valóban késő hozzákezdeni. Tudniillik: UJRA kell kezdeni a homok kitermelését, mivel azt a néhány vagonnyit, amelyet az országut szélén elhelyeztek, „elfujta a szél". Mindebből két kérdés is adódik: 1. Ki fizeti meg a kárt? 2. Mikor lesz kész a tervbe iktatott utszakasz?**

● Kisjenő, Ioan Slavici könyvüzlet. Gyors és udvarias kiszolgálás és általában az üzlet áruellátásával sincs különösebb baj. És mikor van mégis? Akkor, ha a vevő elmondhatja észrevételeit az eladónak, akinek viszont vagy sikerül észben tartania a bejelentett igényt, vagy nem. Hiányzik az ugynevezett panaszkönyv. Pedig ennek lapjaira nemcsak a birálati észrevételeket, hanem a dicsérő szavakat vagy a javaslatokat is be lehetne irni. Vagy itt minden olyan tökéletes már, hogy a vezetőségnek nincs is szüksége a vevők véleményére?

Hol van az a nyár... (VARGA BÉLA felvétele)

Tájékoztató

Házasulandók figyelmébe!

Azok számára, akik családot akarnak alapitani, nem érdektelen megtudni, milyen iratok szükségesek a hivatalos formaságok elintézéséhez. Ime: a házasulandó felek személyazonossági igazolványa (az egyik fél helyi illetőségü kell legyen), eredeti születési bizonyitvány és a közjegyzőségen hitelesitett másolat, egészségügyi bizonyitvány (annak az egészségügyi körzetnek az orvosától, amelyhez a házasulandó felek tartoznak), a bontási végzés (ha a házasulandó felek egyike vagy mind a ketten már voltak házasok) a közjegyzőségen hitelesitett elhalálozási igazolás (ha a házasulandó felek közül egyik már nős illetve férjezett volt és házastársa meghalt).

Mindezeket az iratokat a néptanács anyakönyvi hivatalához kell benyujtani a házasságkötés előtt legalább tiz nappal hamarabb.

Tudósítás

Szombaton, október 25-én az aradi 3. számu Liceum diákjai megtartották első összejövetelüket. Érdekessége az volt, hogy egyes tanulók versenyen is résztvettek, ahol közlekedési ismereteikről számolhattak be. A versenyzők jól felkészültek és többé-kevésbé helyesen válaszoltak a kérdésekre. Az ügyeseket megjutalmazták. A zenét az iskola Meteor együttese szolgáltatta. Mivel a tavalyi összejöveteleken az Andromeda szerepelt, igy szükségesnek láttam bemutatni az uj zenekart. A zenekar vezetője Matişan Mircea elmondotta:

— Együttesünk 1968-ban alakult, négyen vagyunk. Nòvileanu Mircea, Bidescu Valentin, Grigore Mircea és én. Főleg hazai és angol beat együttesek számait játszuk.

Kérdésemre, hogy mi a tervük Matişan csak ennyit válaszolt — Szeretnénk továbbra is az iskola keretén belül müködni, egyelőre beérjük ennyivel is. Később a Meteor együttes rutinos játékával jó hangulatot teremtett. Az év első összejövetele jól sikerült. Kiváncsian várjuk a többit.

HEGEDÜS ILDIKÓ
diákriporter,

Mig a liceumi és szakiskolás tanulók az őszi mezőgazdasági munkák mielőbbi elvégzéséhez — kukoricatörés, szőlőszüret stb — nyujtanak számottevő segitséget, addig a municipium vállalatainak kiszistái és a falusi fiatalok más területen szorgoskodnak. Például az ócskavasgyüjtésben a Vagongyár, a Szerszámgépgyár, a Gépjavító Üzem, a IAMMBA vállalat valamint Nagylak, Kisjenő, Lippa, Ság, Gyorok KISZ-tagjai értek el jó eredményeket. Érdemes megemliteni, hogy Arad megye fiataljai eddig több mint 3200 tonna ócskavasat gyüjtöttek és juttattak el kohóipari központjainkba.

Múzeum

Az Aradi Muzeum megtekinthető **naponta 10—13 és 17—20 óra között a Kulturpalotában. Hétfőn zárva.**

A Muzeum **alábbi osztályai vannak nyitva:**

— Román népmüvészeti kiállitás;
— Régészeti kiállitás;
— Képzőmüvészeti tárlat;
— Az 1848—49-es forradalmi muzeum.

Fokozott ütemben folyik a munka a Készruhagyár két kreációs mühelyében. Terveznek, szabnak, varrnak, alakitanak, igazitanak — nap mint nap uj modellek kerülnek ki az ügyes kezek alól. Készül a novemberben kezdődő szerződéskötésekre a mintakollekció. Nem kevesebb mint 205 ruha és több mint 100 kabátmodellt mutatnak be. Azok, amelyek megnyerik a „birálóbizottság", a szerződő felek tetszését, a jövő év második és harmadik negyedében kerülnek sorozatgyártásra.

Rádió

Szerda, október 29.

BUKAREST I. 5.05—9.30 Reggeli szórakoztató müsor. 9.30 Uj könyvek. 10.30 Könnyüzene. 11.25 Népdalok. 12.15 Zenei krónika. 13.10 Déli zenés magazin. 14.10 Iskolarádió. 15.30 A hét zeneszerzője: Dvorak müvek. 17.30 Dojnák. 18.10 Gazdasági krónika. 18.30 Közkedvelt melódiák. 19.30 Zenebarátoknak. 20.10 Népdalok. 20.25 Közkedvelt melódiák. 21.20 Slágerparádé. 22.20 Sport. 22.30 Magnósok, figyelem: operarészletek. 0.03-tól Éjszakai esztrádmüsor.

BUKAREST II. 6.10 Zenés matiné. 8.10 Pioniroknak. 8.25 S. Toduţă I. szimfóniája. 9.45 Puccini operáiból. 10.30 Ifjusági atheneum. 11.15 Könnyüzene. 11.50 Luigi Ionescu énekel. 12.45 Déli hangverseny. Sibelius müvek. 13.30 Vidám félóra. 15.05 Operarészletek. 16.20 Népdalok. 16.40 Operettrészletek. 17 Könnyüzene. 18 Spanyol zeneszerzők müveiből. 18.50 Zenés varieté. 20.35 Képzőmüvészeti krónika. 21.10 Rádiószinház. 23.40 Esztrádzene.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR NYELVÜ ADÁSA

Reggel: 7.30—7.45-ig a 261. 330 és 390 méteres hullámhosszon, valamint délután 16—16.15-ig a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon **és este 18.45—19-ig a 261 és a 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről**

Televízió

Szerda, október 29.

14.30 Labdarugás — Bákói Dinamo—Oslói Skeid Vásárvárosok Európai Labdarugó Kupája — közvetités Bákóból.
18.00 Hirek.
18.05 Laterna magica.
18.20 Gongütés.
18.45 Népzene.
19.00 Gazdasági villámankét.
19.30 Hiradó.
20.00 Filmarchivum: A bátor kapitányok.
22.05 Reflektor.
22.20 Irodalmi müsor.
22.55 Isztambul — dokumentumfilm.
23.20 Hiradó.

Takarékoskodó diákok

A Takarékossági Hét keretében szervezett akciók során megyénk iskoláiban az osztályfőnökök előadásokat tartottak a takarékosság jelentőségéről. Az emlitett előadások ismertették és népszerüsitették azokat a takarékossági formákat, melyeket az iskolások számára létesitettek. Jó eredményeket értek el az Arad municipiumi, a kürtösi, sikulai, vingai, monostori, borosjenői, lippai iskolák, ahol a diákok nagy többsége bekapcsolódott a takarékossági akcióba.

Filmek

MURESUL: Északra észak-nyugaton át (10, 12.30, 15, 17.30, 20).
STUDIO: A háládatlan kor (10, 12.15, 17, 19, 21).
IFJUSÁGI: A pasa (11, 16, 18, 20).
VICTORIA: Keressétek a bálványt (11, 14, 16, 18, 20).
PROGRESUL (Ujarad): A fekete herceg (15, 17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): Szerelmesek paradicsoma (17, 19).
CFR (Grădiste): A Pasa (17, 19).
MIKELAKA: A tanár ur pótvizsgája (19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Ut a Saturnus felé. A Saturnus bolygó vége.
RADNA: Achilles öröksége.
BOROSJENŐ: Tábornokok éjszakája.
NAGYLAK: Ifjuságnak ifjusága.
KÜRTÖS: Adio, Gringo.
SEBES: Boldog Sándor.
PANKOTA: A vágyak lagunája. Tudor.
PÉCSKA: Hivatásosak.
SZENTANNA: La dolce vita.
VILÁGOS: Azután született a legenda.
VINGA: Józserencse malma.
KÖRÖSBÖKÉNY: Két élet.

Színház

SZERDÁN, október 29-én este fél 8 órakor: **Dona Juana** (A bérlet).

CSÜTÖRTÖKÖN, október 30-án este fél 8 órakor: **Dona Juana** (F-bérlet).

SZOMBATON, november 1-én fél 8 órakor: **Dona Juana** (G bérlet).

VASÁRNAP, november 2-án délután fél 4 órakor: **Un petec de cer** (bérletszünet), este fél 8 órakor: **Viteazul** (G-bérlet).

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: Ma, október 29-én változó idő. Napközben felhőátvonulások, helyi eső, zápores̈ő lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő északkeleti szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 és 6, a legmagasabb napapli hőmérséklet pedig 12 és 18 fok között váltakozik.

Várható időjárás október 30-án és 31-én: továbbra is változó idő. Felhőátvonulások és helyi eső lehetséges. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Levelek — válaszok

LIMBECK MARGIT, SIMÁND. ki öregségére eltartási szerzőst köt, annak előzőleg emberé is jól meg kell ismernie t. akivel a feltételeket papirra gziti, mivel előfordulhat, hogy „megfelelő bánásmód"-ot az artó rendkivül egyéni módon telmezi. Az eltartási szerzőst, kellő bizonyitékokkal, a róság előtt lehet felbontani. Az által leirt esetet, ahogy időnk z rá, kivizsgáljuk a helyszin.

CZUKOR JÓZSEF, ARAD. llanatfelvételei, ugy látjuk, egé sikerültek, de sajnos, nem módunkban kidolgozni őket. ak kész fényképeket fogadunk. Ha vannak ilyenek önnél, ldje el őket cimünkre.

MEGYES JÓZSEF, NÉMETSZENTPÉTER. Idős ismerőse nevében érdeklődik, hogy az illető kaphat-e nyugdijat az mtsz-től. Válaszként kivonatoljuk a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai nyugdijpénztárának alapszabályzatából a következőket: A Nyugdijpénztár tagjai öregségi, esetleg rokkantsági nyugdijra jogosultak, s az alapszabályzat értelmében, természetben segélyt is kaphatnak. Ezek alapvető feltételei közül azonban a legfontosabb az, hogy az illető — tagja legyen az mtsz-nek. Enélkül ismerőse nem számithat nyugdijra. Mivel ismerőse rendszeres (havi) fizetést adó állami vagy szövetkezeti egységnél sem dolgozott, nem jogos állami nyugdijra.

Válasz egy kérdésre

Néhány olvasónk — legutóbb például Blősz Károly, Tornyáról — kifogásolta, hogy községükben a fogyasztási szövetkezet dolgozói nem hajlandók rádió- és TV-készülékeket termelőszövetkezeti tagoknak részletfizetésre eladni. Helytelenitésüket jogosnak tartjuk, annál is inkább, mivel lapunk egyik szeptemberi számában, a Fogyasztási Szövetkezetek Arad Megyei Szövetségétől kapott értesülésünk alapján, közzé tettük, hogy szeptember 15-től a téesz-tagok is részesülhetnek a részletre vásárlás előnyében. De a tornyai fogyasztási szövetkezetben például, egyes vásárolni szándékozók azt a választ kapták, hogy termelőszövetkezeti dolgozónak csak az összeg azonnali kifizetése ellenében adhatnak el rádió vagy TV-készüléket.

Olvasóink panaszával most Hajas Lajoshoz, a Fogyasztási Szövetkezetek Arad Megyei Szövetségének alelnökéhez fordultunk. Ezt válaszolta: Rendeletünk eljuttatásában és végrehajtásában valóban itt—ott késlekedések és zökkenők állottak be, amit csak sajnálni tudunk. Biztos értesüléseink vannak azonban, hogy intézkedésünket jelenleg már mindenütt tudomásul vették és igy a szóbanforgó készülékek részletre történő vásárlásának nincs többé semmi akadálya. A fogyasztási szövetkezet alkalmazottja köteles a termelőszövetkezeti tagot ugyanugy kiszolgálni, mint például a havi fizetéses dolgozót.

A SZEXUÁLIS NEVELÉS NÉHÁNY KÉRDÉSÉRŐL

Szülőknek NEVELÉSRŐL

Annak, hogy ilyen jellegü kérdésről ma nyiltan beszélhetünk, engedhetetlen előfeltétele az az emberek tudatában végbement változás, amely lehetőséget adott pedagógusnak, szülőnek arra, hogy jussanak a gólyamesétől a természettudományos felvilágositásig. egváltoztak a nevelési elvek, a ódszerek általában, s a szexuális velés ma már az általános nevelési folyamat részévé lett. El kell tnünk megcsontosodott, konzervativ álláspontunkat a nemi-szerelmi kapcsolat megitélésében, le kell tköznünk saját előitéleteinket: a serdülő- és ifju kor nevelési oblémáinak egyik alapvető feiata. A szexuális nevelés célja: készíteni az ifjuságot az egészséges nemi életre, a boldog házasgra, a jó értelemben vett modern életre. Ez világ-probléma is!

A serdülő kor előtti időszakban egyesek állitása szerint nincs nmi „kényes" kérdés. Pedig a ik-lányok közötti torzsalkodások, copf-cibálás, a fiu-csufolás légében a nemi különbségekre ló ráeszmélés jelei. Egy szülő esélte, hogy tiz éves kisfiát an „kapta rajta", hogy nővérének hadarabjait próbálgatta magára. m dorgálták meg, nem tették vetségessé, — hiszen ezzel kincsiságát fokozták volna, — elvett elmagyarázták, hogy ezek p olyan ruhadarabok, akár az ge vagy harisnyája. Persze nem lyes ha ruhadarabjainkat szétbáljuk, **főleg az intimebb** darabokat. Egy bizonyos korban szégyellőssé lesznek a fiuk és lányok is. Nem akarnak levetkőzni édesanyjuk, édesapjuk előtt. Ha ezért kinevetjük őket vagy erre kényszeritjük, rosszat teszünk. Az ismert tata-mama játék sem véletlen. Tiltani nem kell, hanem olyan kiegyensulyozott családi életet élni, hogy a gyermek játékában is azt utánozza!

Ebben a korban már felmerül a kérdés: hogy csöppent a testvérke a családba? Kedves nagymama! Ne a régi „szemérmes" gólyamesét mondja el ilyenkor, mert azt már a tiz éves Jutka ugysem hiszi el, megmosolyogja a naiv nagymamát. Persze nem kell és nem is lehet anatómiai leckét tartani, de azt már tudnia kell, — tőlünk tudja meg s nem a „felvilágosultabb" Jancsitól —, hogy az édesanyja adott életet a testvérkének, hosszu hónapokig önmagában táplálta, vigyázott rá mignem olyan naggyá nem lett hogy velünk együtt élhet.

Aztán jó, ha fékezzük nyelvünket és kétértelmü vicceket, szavakat (trágár kifejezéseket) nem használunk a gyermekek jelenlétében. (Máskor sem!) Ha valóban szellemes valamelyik mondásunk, felesleges a gyermeket kiküldeni „ez nem neked való" jelszóval. Az ügyes szülő megtalálja a módját, hogy ne szájonveréssel intézze el, ha egy-egy csuf szót hall gyermekétől. Gondoljon arra, ha nem is tőlük tanulta, de bizonyosan egy felnőttől hallotta valahol... Sajnos, legtöbbször az édesanya — éppen ő! — a csuf szavak tárgya. Ilyenkor okosan meg lehet magyarázni, hogy a magyar nyelvnek annyi szép szava van, számtalan költő, iró énekelte meg ezt a legszebb emberi érzelmet, az anyai szeretetet, felesleges és csunya éppen az életet adó édesanyát illetlen szavakkal sérteni. Se a sajátját, se másét.

Csupán néhány gondolat, melynek felemlitése a közeledő serdülő kor problémáiba vezet át.

A serdülés ideje alatt fiuból férfi, lanyból nő lesz, de ez az átalakulás nem megy zökkenőmentesen. Hiába dugjuk struccmódjára el fejünket, szembe kell néznünk e kor „kényes" kérdéseivel is. Először talán azt kell észrevennünk, hogy ez a kor az ifjak érzelmi életében rendkivül nagy ingadozásokkal köszönt be. A kamasz és a bakfis őszintén felháborodik azért, ha a felnőttek nem tekintik őket férfinak, nőnek. Feltünően sértődékenyek. Ennek van is valami alapja: érzi, hogy már nem gyerek, a felnőttek nem fogadták még be egyenrangu társként társadalmukba. Egy szenvedésteli világ szakad rá, ugy érzi, senki sem érti őt meg. Ugyanakkor — talán éppen ezért! — beképzeltség, szinészkedés, kacérság, triviális szóhasználat az a mód, ahogyan érvényesülni akar.

A fiu gondolataiban megjelenik a NŐ, de ezt nem akarja bevallani, inkább „nőgyülölőnek" reklámozza magát (Pedig egy házzal odább lakik egy szőke kislány, aki mégiscsak „más mint a többi") A lányok e korban már tükörben nézik magukat!

A nemi érés a lányoknál korábban jelentkezik. Ez testi válozásokban is megmutatkozik. Szégyellni ezt nem kell, de kihivóan öltözködni felesleges. A nemi érés idején a fiuk hangja mutál ha ezért kinevetjük, érzelmi sikon okozunk jelentős károkat.

A szülőnek, nevelőnek tudnia kell, hogy 15—16 év körüli gyermekénél — esetleg korábban is — jelentkezik a nemi ösztön. Ezek az érzések ilyen vagy olyan formában levezetődnek, de károsak ha már most minden igyekezetük arra irányul, hogy megszerezzék maguknak azokat a jogokat, amelyek életkoruk miatt nem illetik meg őket. Szögezzük le: a nemi élet nem egyszerüen biológiai érettség függvénye, a nemi mirigyek müködésének rendszeres folyamata nem nyujt automatikusan jogot a nemi életre. Sokféle korszellem volt már: éltek amazonok, voltak emancipációs mozgalmak, van ugynevezett „modern" világ. Egy azonban változatlan: társadalmi érettség nélkül élni, csak visszaélni lehet.

Mivel a nő érése gyorsabban következik be mint a férfié, sok szülő azt gondolja: jó ezt fékezni. Ez helytelen! Inkább arra törekedjünk, hogy a serdülő minél világosabban, tudatosabban élje át ezt a szakaszt, tudja, hogy veszélyt jelent, ha nem fegyelmezi magát. Az éberen figyelő szülő ilyenkor társas kirándulást, sportot, fizikai munkát, nagy sétákat és nem „házi bulikat" szervez. És főleg nem „prédikál", hanem a maga kiegyensulyozott, harmónikus családi életét állitja a fiu vagy lány elé követendő példaképnek.

A szerelmi etikáról, a „mellékösvényekről" az udvarlás civilizált módjáról és egyéb, a szexuális neveléssel kapcsolatos kérdésekről alkalomadtán még ejtünk egy-két szót. Egyet azonban ne felejtsünk: ne féljünk beszélni erről a kérdésről gyermekeinkkel, mert a hallgatással ennél rosszabbat teszünk.

NÁHLIK LÁSZLÓ

A Vagongyár

Aurel Vlaicu út 41-43. szám

szakképesített munkásokat alkalmaz az alábbi szakmákba

— esztergályosokat
— marósokat
— köszörüsöket
— lakatosokat
— hegesztőket

SZAKKÉPESITETLEN MUNKÁSOKAT alkalmaz a munkahelyen történő szakképesitésre
— hegesztők
— lakatosok
— lyukasztók, menetvágók és hideg préselők
— anyagszállitó munkásokat és öntvény tisztitókat

FELVÉTELI FELTÉTELEK:
— az általános iskola elvégzése, a katonai szolgálat teljesitése

Az érdeklődők forduljanak az üzem személyzeti osztályához.

(667)

Az OCLPP

(magánlakásépitő szervezet)

közli az érdekeltekkel, hogy 132 kétszobás, első osztályu komfortos, a Romanilor uti villanegyedben épülő lakást ad el.

A lakások épitését már megkezdték és átadásukra 1970 első évnegyedében kerül sor.

Akik a teljes összeget letétbe helyezik, előnyben részesülnek a lakások kiválasztásánál, tekintet nélkül jelentkezésük eredeti időpontjára.

Mindazok akik a lakásokból vásárolni óhajtanak, jelenjenek meg hétfőn, november 3-án délután 3 órakor az Arad municipiumi néptanács disztermében.

(666)

Beszámoló gyűlések a pártalapszervezetekben

A jó pártmunka a gazdasági sikerekben tükröződik

Vita a szervezésről, a minőségről

A Victoria óragyár több mint 100 kommunistája mérleget vont arról az eredményes munkáról, amelyet az utóbbi esztendőben kifejtett a gyár hirnevének öregbitéséért, a termékek minőségének javitásáért és nem utolsó sorban a termelési terv maradéktalan teljesitéséért. Az alapszervezet büröja nap mint nap segitette az igazgató bizottságot a dolgozók mozgósitásában, a munka tudományos megszervezésében. Hatékonynak bizonyult a politikai-nevelő munka s e hatékonyság a termelési eredményekben tükröződik. Az év első kilenc hónapjában valamennyi tervmutatót sikerült teljesiteniök és tulszárnyalniok. Előreláthatólag az év végéig tovább növelik az eddig elért eredményeket, s a vállalat közel 7 millió lej jövedelmet biztosit nemzetgazdaságunknak.

A vállalat kommunistáit, az igazgató bizottságot, a szakembereket állandóan foglalkoztatta a munka jobb megszervezésének kérdése. Több tanulmány kidolgozásával sikerült átszervezni a technológiai folyamatot olymódon, hogy teljesen felszámolhatták a szűk keresztmetszeteket. Ugyanakkor a műszaki-szervezési intézkedési tervnek megfelelően sikerült néhány magastermelékenységű gépet és felszerelést beszerezni, mint például egy automata fogaskerékmaró gépet, revolver esztergapadokat stb. S ezzel párhuzamosan uj módszert kisérleteztek ki a számlapok előállitására. Mindez közvetlenül hozzájárul a munkatermelékenység növeléséhez és a termékek minőségének javitásához. Igy a még néhány évvel ezelőtti gyenge minőségű termékek helyett ma már a külföldi piacon is keresett órák kerülnek ki a szorgos, hozzáértő munkások keze alól. Az idén eddig 2400 darab órát exportáltak. A gyár termékeit számos ország kéri. Mindez nem jelenti azonban azt, hogy a minőség javitása terén mindent megtettek. Ehhez a kérdéshez különben többen is hozzászóltak a kommunisták közgyülésén. Igy például Lixandru Adrian mérnök a minőség ellenőrző szolgálat vezetője arról beszélt, hogy bizonyos gyengébb minőségű alkatrészek, amelyeket a minőségi ellenőrök visszautasitottak, érthetetlen módon mégis az órákba kerültek. Contraş Gheorghe mérnök kifogásolta azt, hogy bizonyos anyagoknál, alkatrészeknél elég gyakran eltérést engedélyeznek az előirásoktól, ami a minőséget károsan befolyásolja. Az utóbbi időben ugyanis 120 ilyen eltérést engedélyeztek.

Van még tennivaló bőven, a dolgozók szakképesitése terén is. Erről beszélt az igazgató, Berencz József, aki részletesen tájékoztatta a közgyülést a közeljövőben foganatositandó intézkedésekről, különösen a szakmunkások továbbképzését illetően.

A jó munkaszervezés, a minőség továbbjavitásának nélkülözhetetlen tényezője, az anyagbeszerzés. Ilyen vonatkozásban is javitani kell a munkát. Gyakori jelenség, hogy a munkahelyek nem megfelelő ellátása nehézségeket okoz a folyamatos termelés kibontakozásában.

A munkaszervezés és a minőség további javitása szempontjából a gyár kommunistáinak sokkal többet kell tenniök az elkövetkező időszakban, a közgyülésen felszinre hozott hiányosságok felszámolásáért.

A munkaidő alapot jobban ki kell használni

A kitünő munkasikerek láttán szinte hihetetlennek tünik, hogy a Victoria óragyárban a munkaidőalapot alig 90,3 százalék arányban használták ki az év első kilenc hónapjában. Noha, a politikai munkának tudható be, hogy lényegesen csökkent az igazolatlan órák száma, az utóbbi időben jelentős növekedés mutatkozik az igazolatlan hiányzóknál. S ez az egyik tényező, amely kedvezőtlenül befolyásolta a munkaidőalap kihasználását. Mivel magyarázható ez? A közgyülésen Däräu Mircea közgazdász kifogásolta azt, hogy igen könnyen engedélyezik a munkából való kimaradást. Ehhez hozzá kell még azt is adni, hogy az orvosi rendelőben nemhivatalos igazolással engedélyezik az anyáknak a munkából való távolmaradást a beteg gyermek ápolására. Az természetes, hogy a beteg gyermeknek ápolásra van szüksége, s ki tehetné ezt felelősségteljesebben, mint az édesanya? De ennek is megvan a törvényes utja, s az orvosi rendelőben ezt tiszteletben kell tartani.

A munkaidőalap kihasználásának kedvezőtlen alakulását a késések, az ide-oda sétálgatások is befolyásolták. Éppen ezért a kommunisták elsőrendü feladatuknak kell tekintsék a munkafegyelem megszilárditását, a munkaidő minden percének ésszerü kihasználását.

A mesterek felelőssége

A beszámoló nem foglalkozott azzal, hogy a mesterek, s gondolunk itt elsősorban a párttagokra, miként töltik be szerepüket a termelésben. Annál többet foglalkoztak a kérdéssel a felszólalók. Lehetetlen, egy cikk adott keretében részletesen körvonalazni a mesterek feladatait. Felvetjük azonban a kérdést: mivel magyarázható az, hogy a mestereknek szinte semmi felelősségük sincs az óragyárban? A minőségért a gépbeállitók felelnek. A munkaszervezésbe a mestereknek nincs beleszólásuk. Vajon kifizetődő-e a vállalatnak, hogy a mesterek a konkrét termelési feladatok helyett különböző papirok kezelésével foglalkozzanak? Ezt a kérdést a lehető legrövidebb időn belül meg kell vizsgálnia az igazgató bizottságnak és konkrét intézkedéseket kell hoznia a mesterek felelősségének fokozására.

Röviden a munkastilusról

A termelésben elért sikerek a jól átgondolt pártmunkának tulajdonithatók — mondottuk korábban. Ez valóban igy is van. Örvendetes, hogy az alapszervezet bürója (titkár Niga Ioan) tiszteletben tartotta a kollektiv munka elvét és igyekezett megfelelő módon kijelölni a különböző pártfeladatokat.

A büró érdeme, hogy az elemzett időszakban a legjelentősebb kérdések megvitatását tüzte a közgyülések napirendjére, intézkedéseket foganatositottak a legégetőbb termelési feladatok megoldására. A párttagok nagy többsége, így Grubei Alexandru, Dărău Mircea, Hubényi Otto, Berencz József, Lascu Ilie, Friedrich Werner és mások aktivan bekapcsolódnak a felvetett kérdések megvitatásába, értékes javaslatokkal járulnak hozzá a munka javitásához.

A beszámolóból és a hozzászólásokból kitünt az, hogy az elmult időszakban tiz uj párttagot vettek fel az alapszervezetbe. Ezt eredményesnek nevezhetnénk, ha figyelmen kivül hagynánk a jóval nagyobb lehetőségeket. A vállalat dolgozóinak csaknem a fele nő. Ezzel szemben az ujonnan felvett tiz párttag közül mindössze kettő a nő. A jövőben az alapszervezet bürójának konkrét feladatokat kell kijelölnie minden párttag számára a politikai-nevelő munka kifejtésében, az alapszervezet további erősitése érdekében.

Az alapszervezet bürójának többet kell foglalkoznia a pártcsoportokkal, hogy azok feladatuk magaslatán állhassanak. A munkafegyelem megerősitése, a minőség javitása terén a pártcsoportokban tevékenykedő kommunisták operativ megbeszéléseken hozzájárulhatnak a hibák felszámolásához.

A felszinre került hibák ellenére az óragyár kommunistái elismerést érdemelnek azért a fáradhatatlan tevékenységért, amelyet a gazdasági feladatok teljesitése érdekében kifejtettek. Az alapszervezet és a büró munkatervei tükrözik azokat a nagyszerü feladatokat, amelyek a X. pártkongresszus Dokumentumaiból erednek.

PÉTERFI ROZÁLIA
SCHIFF LÁSZLÓ

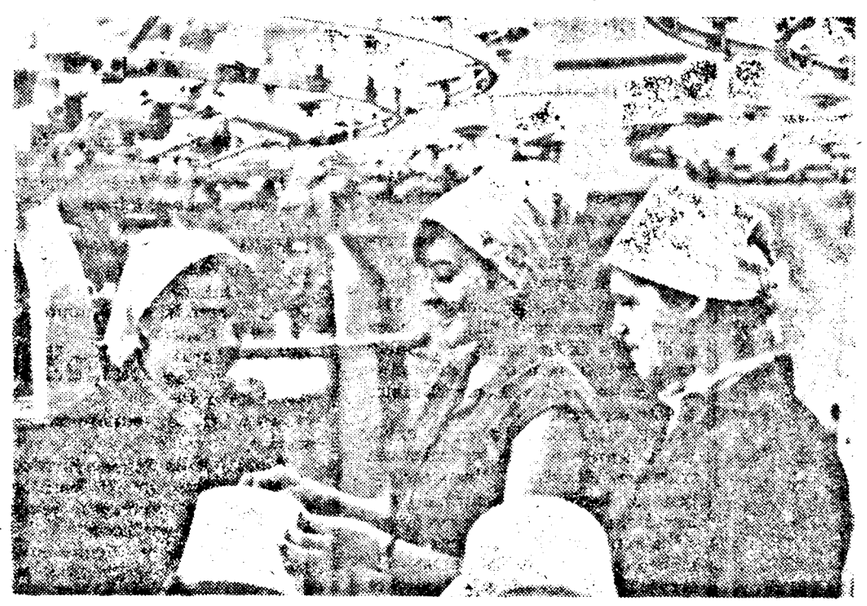

Homonea Ana KISZ-tag értékes szakmai tanácsokkal látja el a Vörös Trikó gyárban gyakorlaton lévő szakiskolásokat.

(KELEN FERENC felvétele)

Előszó a keddi krónikákhoz

Hajó és kapitány

Vasárnap délelőtt történt, a CFR stadionban. Néztük a jóiramu, izgalmas, kapu előtti jeleneteket bővelkedő B osztályu találkozót, s két taps között megszólalt az egyik szurkoló.

— Nézzék csak, nem Dumitrescu edző ül ott a lelátón? Ugye, ő az? Vajon miért nem utazott el Craiovára az UTA-val?

— Biztos, beadta a lemondását — válaszolta társa, majd hozzátette: — Igy van ez! Mindenki menekül, ha süllyed a hajó.

— A tengerészeknél nem szokás! Náluk a kapitány az utolsó, aki elhagyja a süllyedő hajót. A hajóskapitányok becsületbeli dolognak tartják az ősi tengerésztörvény betartását.

— Az UTA hajója is léket kapott. És kitört a pánik a fedélzeten...

— Dumitrescu nem mondott le — kelt az edző védelmére egy jóértesült néző. — Azért nem utazott el Craiovára, mert beteg.

— Már hogy lenne beteg, ha itt van?!

— ...

A kérdést tegnap én is feltettem az UTA vezetőinek. Bretoteanu Nicolae, a textilgyári sportegyesület elnöke a következőket válaszolta:

— Dumitrescu edző az elmult héten beteget jelentett, mondván, hogy két-három hetes betegszabadságra van szüksége. Beutalót szereztünk neki, és vasárnap este elutazott a gyógyfürdőre. Ideiglenesen Reinhardt János és Jurca Toma vezeti az edzéseket.

— Sulyos beteg Dumitrescu? — kérdeztem meg Pánits Sándort, a labdarugó szakosztály alelnökét — miután az edzővel nem sikerült találkoznom.

— Én nem vagyok orvos, nem tudom megállapitani — hangzott a kitérő válasz. — Egy biztos: Dumitrescu már régóta panaszkodik, hogy komoly fájdalmai vannak. Nem akarok akadékoskodni, de a dolog nem egész világos számomra. Mert: 1. ha sulyos beteg az edző, szivtelenség, embertelenség volt a vezetőség részéről, hogy nem engedte már korábban betegszabadságra; 2. ha két-három hét alatt gyógyuló betegségről van szó, akkor (talán) lehetett volna még várni azzal a gyógykezeléssel.

Mindezt csak azért mondom, mert az emberek hetet-havat összehordanak; süllyedő hajót, tengerésztörvényt, megfutamodást stb. emlegetnek.

És mert az UTA tényleg nehéz helyzetben van... O.K.

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

— Végeredmény-félidő verseny —

A XI. forduló telitalálatos tippszelvénye:

Craiovai U—UTA	végeredmény	4:1=10 pont
	félidő	3:1= 5 pont
Aradi CFR—Kud. Metal.	végeredmény	4:0=10 pont
	félidő	2:0= 5 pont
Nb. Minerul—Vagonul	végeredmény	3:0=10 pont
	félidő	2:0= 5 pont

Az elmult fordulóban meglepő eredmények születtek, ezért már 20 ponttal is az élen végezni lehetett. Az e heti könyvjutalmat — sorshuzás alapján — Zsámbók András (Galsa) nyerte. A legtöbb pontot a következő versenyzők érték el:

1. Juhász László (Arad) és Zsámbók András (Galsa) 20—20 pont.

2. Buzsik István (Arad), Farkas Ferenc (Nagyvarjas), Gáll Mihály (Arad) és Lantos Albert (Ujzimánd) 15—15 pont.

3. Darázs József (Arad) és Dokopil István (Arad) 10—10 pont.

Az összesitett verseny élmezőnye

1. FARKAS FERENC (Nagyvarjas) 245 ponttal.
2. ZSÁMBÓK ANDRÁS (Galsa) 240 ponttal.
3. BUZSIK ISTVÁN (Arad) 230 ponttal.
4. GALI LAJOS (Kisjenő) és JUHÁSZ LÁSZLÓ (Arad) 225—225 ponttal.
5. LANTOS ALBERT (Ujzimánd) 210 ponttal.
6. GÁLL MIHÁLY (Arad) 195 ponttal.

Felhivjuk az érdeklődők figyelmét, hogy a Végeredmény-félidő verseny első hat helyezettjét pénzjutalomban részesiti a szerkesztőség, a forduló nyertesei pedig könyvjutalmat kapnak. Vegyen részt Ön is az Ért Ön a futballhoz? tippversenyben!

A következő forduló szelvénye:

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

Végeredmény-félidő verseny (XII.)

Bukaresti Dinamo—UTA	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Vagonul—Aninai Minerul	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Gáz metán—CFR	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .

A versenyző neve: . . . . . .
Pontos lakcime: . . . . . .
Beküldési határidő: november 1, szombat.

Ifjúsági bajnokság

CFR—KUDZSIRI METALURGISTUL 4:0 (2:0)

Az ifjuságl csapatok előmérkőzésén is ugyanaz az eredmény született, mint a B osztályu találkozón. A vasutas együttes a következő felállitásban játszott: Mustață — Sandity, Smolar, Rusu, Crişovan — Renich, Ioniță — Don, Butaş, Maliţa, Varga (Jurcă). A CFR góljait Ioniță, Don és Maliță (2) rugták. Játékvezetők: Stepănescu (Temesvár) — Burlan és Hönig János (Arad).

VAGONUL—GYALÁRI MINERUL 4:1 (2:0)

A várakozásnak megfelelően biztos győzelmet arattak a vagongyári fiatalok. VAGONUL: Pantiş (Mihuliu) — Ardelean, Ilisie, Elekes, Calmore — Croitoru, Baltă (Katona), Seicianski — Salamon, Binchici, Diményi. A gólokat Diményi (2), Salamon és Binchici lőtték.

DÉVAI MUREŞUL—UTA 2:0 (1:0)

A resicai játékvezető nem érkezett meg és a találkozót Zăvoianu (Déva) vezette. Zăvoianu „haza biráskodott". Az UTA összeállitása: Stoica — Drăucean (Tranculov), Rusu, Tomuța, Mitran — Flonta (Bede), Tapaszto — Dănuț, Pocaznoi, Iancu, Doba.

RÖVIDEN

A Vásárvárosok Labdarugó Kupája keretében Bákóban szerdán visszavágó mérkőzésen találkozik a helybeli Dinamo és a Skeld Oslo norvég csapat. Az első mérkőzés 0:0 arányu döntetlennel végződött.

★

Ma a 23 August stadionban 15.00 órai kezdettel országunk labdarugó válogatottja barátságos mérkőzést játszik a Novi Sadi Vojvodina jugoszláv együttessel. A találkozó a román labdarugók számára formaellenőrző mérkőzés a november 16-án Bukarestben sorra kerülő román—görög találkozóra. A román csapatot a következő keretből állitják össze: Răducanu, Adamache, Sătmăreanu, Hălmăgeanu, Dan, Deleanu, Mocanu, Dinu, R. Nunweiller, C. Radu, Grozea, Dobrin, Dumitrache, Lucescu.

★

A francia ökölvivó szövetség összeállitotta a keretet a november 22-én Saint Brieucben a román válogatottal sorra kerülő találkozóra. A keret részvevői: légsuly: Rabah Kaloufi, Bernard Messager; harmatsuly: Aldo Cosentino, Sauveur Acquavia; pehelysuly: Alain Laine, Jacques Remond; könnyüsuly: Daniel Bellantonio, Jean Piedvache; kisváltósuly: J. P. Younsi, Pierre Petit; váltósuly: Alain Ruocco, Germain Lemaitre; nagyváltósuly: Claude Clerget, Joel Le Guern; középsuly: Gratien Tonna, J. P. Malavasi; félnehézsuly: Henri Morea, Bernard Varenne; nehézsuly: Alain Victor, Gilbert Meslin.

a Vörös Lobogó melléklete lányoknak, asszonyoknak

— 57 —

A közöny bizony már nem egyszer vezetett tragédiához. S ez figyelmeztetés, ujra és ujra, hogy embertársainkkal szemben nem öltheljük magunkra, a közömb összeg, a közöny védőpáncélját, nyitott szivvel, szemmel kell járnunk az életben az emberek között... És segitenünk kell ott, ahol segithetünk.

Lesz játszótér

Fonónő volt a December 30 textilüzemekben. Mióta nyugdijba vonult — tiz éve is van annak — Neagrău Suzana a Drăgăsani negyedi nőbizottság elnöke. Sosem szeretett tétlenül ülni. S egy ilyen városnegyedben mindig akad valami tennivaló.

Régen foglalkoztatta már a gondolat, hogy milyen jó volna egy játszóteret létesiteni a negyedben lakó gyerekek számára. Nem kódorognának annyit az utcán, nem játszanának olyan helyeken, ahol a járműforgalom veszélyezteti testi épségüket.

Volt is egy jó hely a Barbu Lăutaru utcában, közel a Maroshoz. Elhanyagolt, szeméttel teleszórt, gádres-gödrös tér. De előbb meg kellett szerezni a municipiumi néptanácstól az engedélyt, aztán rendbehozni, megtisztitani.

A municipiumi néptanácson támogatták kérését, ki is szálltak a helyszinre, hogy körülnézzenek s az engedély sem késett. Persze ez még csak a kezdet volt. Neagrău Suzana utrakelt. Szükség volt segitségre. Kihez forduljon, ha nem a gyerekekhez, hisz nekik készül a játszótér. A 2-es számu iskola tanulói Drăuceanu tanárnő vezetésével ki is vonultak egy napon. Neagrău néni és Bucurescu Aspasia háziasszony már várta őket. Mindenkinek jutott munka bőven. Ügyesen dolgoztak.

A Cukorgyártól kaptak egy traktort a gödrök elegyengetésére — persze ezt is az elnöknő intézte el. És ismét csak a Cukorgyár segitségét fogja kérni: ha megszerzik a homokot, kell egy henger ami elegyengesse. Aztán padokra is szükségük lesz. Ezzel a kéréssel ismét a néptanácshoz fordul.

— 58 —

. . . A gyerekek már előre örülnek. De talán még jobban örül Neagrău Suzana.

Kötelezi-e vajon valaki, hogy mások problémáit is a nyakába vegye? Hogy idegen gyerekek érdekében kilincseljen engedélyért, homokért, padért, virágért? Hogy szivén viselje sorsukat?

Nem. Erre nem lehet kötelezni egy nyugdijas, idős asszonyt. Lelkiismerete, emberszeretete diktálja, melytől idegen a közöny.

B. MANDITS KATALIN

A nő és a szépség

Változtak a szokások a középkorban. Eleinte még használták a közfürdőket, de nem annyira tisztálkodásra, mint inkább szórakozásra. Később azonban az egyház nemcsak a nyilvános fürdőket tiltatta be, de az otthoni rendszerés fürdés ellen is szót emelt, fölöslegesnek tartotta. Sőt, Szent Ágoston szerint a lelki tisztaság fontosabb a testi tisztaságnál, s ezért elegendő, ha a hivők havonta csak egyszer fürödnek. Igy nem csoda, ha például a spanyol uralkodók ősi kastélyában, a háromezer szobás fényüzően berendezett Escorialban nem jutott hely egyetlen fürdőszobának sem.

A középkori szokások ismeretében elképzelhetjük a nők helyzetét. Izabella, II. Fülöp spanyol király lánya például nemcsak hogy nem fürdött, de megfogadta, hogy mindaddig míg férje, Albrecht főherceg nem tér vissza győztesen az Oostende-i hadjáratból, nem vált fehérnemüt. Elképzelhetjük, milyen volt a hercegnő fehérnemüje, amelyet fogadalmához hiven csak három év után vetett le. Az elpiszkolódott alsónemü ki nem fejezhető barnás-szürke színét a festők még ma is „Izabella-szin"-nek nevezik.

— 59 —

Amint látjuk, az ókori szokásokkal ellentétben a középkorban fittyet hánytak a tisztaságra. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a középkor asszonyai nem használtak különféle kendőzőszereket. Ők is törekedtek arra, hogy szépek legyenek, hogy előnyös külsővel hatást gyakoroljanak a férfiakra. Ennek a kuruzslók látták hasznát, akik meggazdagodtak a különféle „csodaszerek" árusitásából. Az egyik ilyen csodaszer receptje például igy hangzik:

„Fiatal galambok husát velencei terpentinben megáztatva, összekeverjük liliomlevéllel, friss tojással, mésszel és kagylóporral, kámforral, porrá tört keleti gyöngyökkel, s azután ezt a keveréket egy kopasztott galamb belsejébe töltjük, majd lombik fölé tartva — melybe előzőleg mustármagot és szürke ámbrát tettünk — átcsöpögtetjük, s néhány nap mulva használhatjuk..."

A „csodaszereket" komplikált használati utasitások egészitették ki. S ha „véletlenül" a várt eredmény elmaradt, a kuruzslók mindig megtalálták a megfelelő magyarázatot: „az ügyfél nem tartotta be pontosan a használati utasitást".

Franciaországban elterjedt az éjjeli álarc használata. Még a férfiak sem riadtak vissza attól, hogy éjszakára finom lisztből, tojás fehérjéből készitett álarcot viseljenek. Nyers marhahus darabokkal borították be az arcukat a párizsi dámák, hogy reggelre bőrük „megfiatalodjon".

A szépségápolás a XVII. században érte el fénykorát. Erről azonban majd legközelebb irunk.

VENDÉG: — Álarcosbálra készülnek a hölgyek?

HÁZIGAZDA: — Nem, lefekvéshez!

— 60 —

Mit tudunk a farkasvacsoráról?

A leggyakoribb, legmegszokottabb vendéglátás a vacsora utáni meghivás. Ezt nevezik farkasvacsorának, s ez felel meg legjobban a dolgozó embernek. Ugyanakkor néhány órai kikapcsolódást, felüdülést jelent, s a vendéglátónak sem teher. Az ilyen vendéglátás gyakrabban ismétlődhet. *A háziasszony ilyenkor csak italt, gyümölcsöt, feketekávét vagy ha éppen van a háznál, valamilyen aprósüteményt szolgál fel.* Farkasvacsorára egymásnak kedves emberek keresik fel egymást, jóbarátok, akik nem azért találkoznak, hogy tullicitálják a másikat, a roskadásig pakolt asztallal, hanem azért, mert örömöt jelent számukra az együttlét, a meghitt beszélgetés, a társasjáték. Ha farkasvacsorára hivunk meg vendégeket ezt be kell jelenteni. Igy sem a vendégek sem a vendéglátók nem kerülhetnek kellemetlen helyzetbe.

Omlós krémes

25 deka lisztet összegyurunk 5 deka margarinnal, 5 deka porcukorral, 3/4 deka szalakálival, amelyet fél deci tejben áztattunk meg, s egész tojással, és ha nem áll összse, kevés tejföllel. Két vékony lapot nyujtunk ki a masszából és világossárgára megsütjük. Közben 8 tojás sárgáját simára keverünk 12 deka vaniliás cukorral, beleadunk 4 evőkanál lisztet és 4 és fél deci hideg tejjel felengedve, sürüre főzzük. A 8 tojás fehérjét 8 deka porcukorral habbá verjük, a még forró krémhez öntjük és azon melegen a két kisült tésztalap közé kenjük. Kissé lenyomtatjuk, tetejét porcukorral hintjük és csak másnap szeleteljük.

A holland miniszterelnök és külügyminiszter látogatása hazánkban

(Folytatás az 1. oldalról)

Piet de Jong holland miniszterelnök és a kiséretében lévő holland hivatalos személyek kedd délután bukaresti városnézésen voltak. Az utcákon a bukarestiek sokasága melegen üdvözölte a vendégeket. A gépkocsisor motorkerékpárosok sorfala között Popești-Leordeni felé vette utját, ahol a vendégek megtekintették a holland cégekkel kooperációban épített nagy üveghází kombinátot.

Florin Munteanu vállalatigazgató felvilágosítást nyujtott a termelés megszervezéséről, e mezőgazdasági egység termelékenységéről és rentabilitásáról, s elismeréssel szólt a holland szakemberekkel való eredményes együttműködésről. Piet de Jong miniszterelnök kérdéseire válaszolva a vendéglátók elmondották, hogy a Popești-Leordeni állami mezőgazdasági vállalatnak 100 hektár termő üvegháza van, s ezen évente két termelési ciklust bonyolitanak le. Végső szakaszban, amikor a termő üvegházak területe 140 hektárra növekszik, évente mintegy 20 000 tonna zöldségfélét takaritanak majd be.

A holland miniszterelnök gratulált a vállalat dolgozóinak eredményeikhez és további sikereket kivánt nekik.

A vendégek ezután megtekintették a város több uj negyedét.

A holland vendégek Tiberiu Ricci bukaresti főépitész társaságában tudomást szereztek a városvezetők eredményeiről, elismeréssel nyilatkoztak az uj lakónegyedek korszerü épitészeti stilusáról, az épitőknek arról a törekvéséről, hogy az uj negyedekben közhasznu létesitményeket — iskolákat, üzleteket, orvosi egységeket stb. — épitsenek.

A látogatás következő állomása a Románia '69 nemzetgazdasági kiállitás volt. A holland vendégek Victor Ionescunak, a Kereskedelmi Kamara elnökének társaságában megtekintették a központi pavilont és az erdőgazdálkodási pavilont. Piet de Jong miniszterelnök elismeréssel nyilatkozott a legujabb, korszerü román szerszámgépek és gépcsoportok magas müszaki szinvonaláról és teljesitményéről. A kiállitás kohászati részlegén a nagy kombinátok és gépcsoportok grafikonjai és makettjei előtt a vendégek érdeklődtek jelenlegi nyersvas-, acél-, hengereltáru termelésünkről, a termelési folyamatok számitógépes automatizálásáról. A központi pavilon standjai előtt Piet de Jong miniszterelnököt tájékoztatták a villamosenergia-termelésben és -fogyasztásban, a nagy termikus és villanymotorok gyártásában, a különleges ötvözetü fémek és a személygépkocsik gyártásában elért haladásról. A vendég ezt a fejlődést lenyügözőnek, látványosnak minősitette.

Az erdőgazdálkodási pavilonban a vendégek megismerhették a román szakembereknek azt az igyekezetét, hogy minél magasabb fokon hasznositsák a faanyagot, amit tükröznek az utóbbi években épült nagy faipari kombinátok makettjei, a kiállitott — belföldi fogyasztásra vagy exportra szánt — faipari termékek.

A holland miniszterelnök távozóban beirta nevét a kiállitás vendégkönyvébe.

A holland vendégeket a látogatás alatt elkisérte Vasile Gliga helyettes külügyminiszter és Tudor Jianu, a Külügyminisztérium protokolligazgatója.

★

Dirk van Eysinga, Hollandia bukaresti nagykövete kedd este fogadást adott Piet de Jong holland miniszterelnök és Joseph Luns külügyminiszter hivatalos romániai látogatása alkalmából.

A fogadáson részt vett Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke, Ilie Murgulescu, a Nagy Nemzetgyülés alelnöke, Corneliu Mănescu külügyminiszter, miniszterek, központi intézmények vezetői, tudományos és kulturális dolgozók, tábornokok, ujságirók.

Jelen voltak a Piet de Jong miniszterelnök és Joseph Luns külügyminiszter kiséretében lévő holland hivatalos személyek.

Ott voltak bukaresti diplomáciai képviseletek vezetői és a diplomáciai testület más tagjai.

A jugoszláviai földrengés következményei

BELGRÁD. (Agerpres).

A Tanjug jelentése szerint a Banja Luka-i hétfő reggeli földrengésnek 20 halálos és több mint 400 sebesült áldozata van. Az anyagi kár tetemes. A város épületeinek több mint 70 százaléka tönkrement vagy sulyosan megrongálódott. Amint a hirügynökség megállapitja, az áldozatok száma aránylag kicsi, mert az előző kisebb méretü földrengések miatt a lakosok már készültségben voltak, a lakásokban, iskolákban, kaszárnyákban, gyárakban, intézményekben ugyszólván nem tartózkodott senki.

Az epicentrumban 9 fokos földrengés Karlovakban, Szlavoniában, Zágrábban, Belgrádban és Valievoban is érezhető volt. A legnagyobb kár azonban Banja Lukaban keletkezett: a város 60 000 lakosa közül 40 000 hajléktalan maradt.

SZOUL.

Szoulban ujabb birósági komédiát rendeztek hazafiak ellen. Az ugynevezett nemzetbiztonsági törvény alapján letartóztatott 18 hazafi közül négyre halálbüntetést kért az ügyész.

NEMZETKÖZI ÉLET

MIRCEA MALIȚA MEGBESZÉLÉSEI AZ ENSZ-BEN

NEW YORK. — Constantin Alexandroaie, az Agerpres tudósitója jelenti:

Mircea Malița, Románia Szocialista Köztársaság külügyminiszterhelyettese, az ENSZ-közgyülés 24. ülésszakán résztvevő román küldöttség helyettes vezetője hétfő délután megbeszélést folytatott U Thant ENSZ-főtitkárral.

Az ENSZ-titkárság New York-i székházában lezajlott szivélyes találkozón e nemzetközi fórumnak a világbéke fenntartására irányuló tevékenységéről és az ülésszak napirendjén szereplő kérdésekről tárgyaltak.

Ugyanaznap délután Mircea Malița szivélyes találkozó keretében megbeszélést folytatott Angie Brooks asszonnyal, a közgyülés ülésszakának elnökével az ülésszak előtt álló nagyfontosságu problémákról.

A libanoni konfliktus fejleményei

Charles Helou, Libanon elnöke és Rashid Karame volt miniszterelnök 24 óra leforgása alatt háromszor folytatták megbeszélést az ország válságos helyzetének megoldási lehetőségeiről. A France Presse szerint a megbeszéléseken részt vett Emile el Bustany tábornok, a libanoni fegyveres erők főparancsnoka és Youssef Chemayat tábornok, vezérkari főnök.

A legutóbbi találkozó végén Rashid Karame kijelentette, hogy tisztázódott Helou elnök álláspontja a libanoni hatóságok és a palesztinai kommandók közötti nézeteltérés megoldásának módozatait illetően. Karame kijelentette, hogy ezt az álláspontot a libanoni küldöttség az egyiptomi fővárosban sorra kerülő tárgyalásokon fejti ki.

Újabb támadások

A palesztinai kommandók ujabb támadásokat intéztek libanoni helységek ellen — mutat rá a beiruti rádió hivatalos közleménye. A támadások a Beiruttól 50 kilométerre lévő Rachaya város, Mashta Hassan falu és a libanoni—sziriai határ közelében lévő aifai katonai parancsnoksága ellen irányultak. A libanoni fegyveres erők visszaverték a kommandókat. A közlemény szerint Yanta, amelvet péntek éjjel foglaltak el a palesztinai kommandók, továbbra is az ő kezükön van. A France Presse szerint Tripoli központjából, amely szintén a kommandók kezén van, szórványos lövöldözések hallatszanak; egy libanoni lakos életét vesztette.

Beirutban néhány órával azután, hogy a hatóságok enyhitették a közlekedési korlátozásokat, számos terrorcselekményre került sor. Kedden hat helyen robbant pokolgép a libanoni fővárosban, ami ujból feszültté tette a légkört — irja az emlitett hirügynökség.

PÁRIZS. — Georges Dascal, az Agerpres tudósitója jelenti: A Francia—Román Társaság a toulouse-i városi tanács égisze alatt a helybeli Egyetemen megrendezte a „Dák-római leletek Románia területén" és „A romániai mükedvelő mozgalom" cimü kiállitást. A megnyitón részt vettek a városi tanács képviselői, irodalmi, müvészeti és tudományos személyiségek. A helyi sajtó és a rádió-televizió beszámolt a kiállitásokról, hangsulyozva, hogy a lakosok nagy érdeklődéssel fogadták azokat.

VIENAM DK: Hazájukat védelmezik az ellenséges repülőktől ezek a légelhárító ütegek.

Dél-Vietnam

A támadó hazafiak jelentős kárt okoztak

SAIGON. (Agerpres).

A dél-vietnami hazafiak a keddre virradó éjjel öt amerikai—saigoni hadállást lőttek — jelentik a sajtótudósitók Saigonból. Az amerikai hadsereg szóvivője szerint a támadások jelentős kárt okoztak.

A Mekong deltájában hétfőn két összecsapás történt a hazafiak és a saigoni csapatok között. Mindkét fél veszteségeket szenvedett. Az AP hirügynökség szerint a B—52-es amerikai bombázók ujabb támadásokat intéztek a hazafias erők feltételezett felvonulási övezetei ellen.

A CSEHSZLOVÁK SZK PÁRT- ÉS ÁLLAMI KÜLDÖTTSÉGE BEFEJEZTE SZOVJETUNIÓBELI LÁTOGATÁSÁT

MOSZKVA. — L. Duța, az Agerpres tudósitója jelenti:

A Kremlben nagygyülést rendeztek a Csehszlovák SZK párt- és állami küldöttségének szovjetunióbeli látogatása alkalmából.

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára felszólalásában többek közt rámutatott, hogy a megbeszélések „felölelték a két párt és ország közötti kapcsolatok legfontosabb kérdéseit, valamint a nemzetközi helyzet időszerü problémáit". A szónok közölte, hogy a két ország gazdasági együttmüködéséről is tárgyaltak.

A továbbiakban Ludvik Svoboda, a Csehszlovák SZK elnöke és Gustav Husak, a Csehszlovákiai KP KB első titkára beszélt Csehszlovákia bel- és külpolitikai helyzetéről.

★

Kedden a Csehszlovák SZK párt- és állami küldöttsége befejezte szovjetunióbeli látogatását és hazautazott.

A leszerelési bizottság munkálatai

GENF. — H. Liman, az Agerpres tudósitója jelenti:

A leszerelési bizottság ülése két szakaszban zajlott le. Az ülés hivatalos részében A. A. Roscsin, a Szovjetunió fődelegátusa és James Leonard, az amerikai küldöttség vezetője megelégedését fejezte ki afelett, hogy a két kormány tárgyalásokat kezd a stratégiai nukleáris fegyverek korlátozásáról.

Az ülés nem hivatalos részében röviden megvitatták a két társelnök jelentéstervezetét az ülésszak menetéről. Több delegátus hangsulyozta, hogy a jelentéstervezet igyekszik hiven tükrözni az eddigi vitákat, de ugyanakkor nem tesz említést jónéhány inditványról, amely az ülésszakon elhangzott. A felszólalók azt is birálták, hogy a tervezet nem hangsulyozza eléggé az épitő szellemü viták szükségességét az általános leszerelés kérdésében.

A tervezet vitáját a következő ülésen folytatják.

Tunisz

Az évszázad legnagyobb esőzései folytán hatalmas a kár, sok a halálos áldozat

TUNISZ.

Az utóbbi 24 órában megállás nélkül tartó esőzés következtében a délkelet-tunéziai Sfax teljesen elszigetelődött az ország többi részétől — közli a Reuter. A hónap eleje óta szüntelenül ismétlődő elemi csapás következtében eddig 450 ember halt meg, 100 000 pedig hajléktalan maradt. Az utóbbi négy napban az esőzések ismét nagy árvizeket okoztak, s emiatt megszakadt az országuti és vasuti közlekedés.

Tunéziai szakemberek szerint az utóbbi két hétben az évszázad legnagyobb esőzései voltak, amelyek sok tiz millió frankra becsült károkat okoztak.

Algéria keleti és déli vidékein is hatalmas áradások vannak. Ezek méretei meghaladják a négy héttel ezelőtti árvizeket, amelyek következtében számos falut teljesen elöntött az ár. Az algériai hatóságok bejelentették, hogy minden intézkedést megtettek az árvizkárosultak felsegélyezése érdekében. Az élelmet, a gyógyszereket és más segélyeket helikopterekkel szállitják. Az Algirtól 620 kilométerre délre fekvő Toughourt szaharai oázis egyes részein a viz magassága eléri a 60 centimétert. Ujabb áldozatok azonban nem voltak.

Az algériai elemi csapás következtében az utóbbi hetekben 76 ember meghalt, három eltünt, 237 megsebesült. Tizennégyezer lakás teljesen elpusztult, 16 000 pedig megrongálódott.

Az ausztráliai választásokról

CANBERRA.

Az Ausztráliában szombaton lezajlott parlamenti választások eredménye tekintetében még mindig bizonytalanság uralkodik. A lapok zöme szerint a kormánykoalició 63 mandátumot kapott, s igy megszerezte a jogot, hogy az uj kormányt megalakitsa. Más források azonban állitják, hogy a liberális és az agrárpárt, amely az utóbbi husz évben Ausztráliát vezette, csak 62 mandátumot tudott szerezni.

Hat választókerületben egyik jelölt sem érte el a győzelemhez szükséges többséget. Ilyen esetekben sor kerül az ausztráliai választásoknál szokásos preferenciális rendszerre, amelynek értelmében a gyengébb helyezést elért jelöltek szavazataiért a két legtöbb szavazatot kapott jelölt vetélkedik tovább a második menetben. A jelenlegi helyzetben ez a rendszer a koalicióra nézve előnyős, mivel a Demokratikus Munkáspárt, a legjelentősebb ausztráliai kisebbségi párt azt ajánlotta választóinak, hogy szavazzanak a kormányjelöltekre. A választások második menetére hétfőn kerül sor.

Rolls Royce — legenda és valóság

Külpolitikai jegyzet

1904 ben egy Charles Royce nevü villanyszerelő lord Henry Rolls közremüködésével (pontosabban pénzével) három gépkocsit épitett. Ekkor született meg tulajdonképpen a későbbi nagy cég — a Rolls Royce. A cég először csak alvázra szerelt motort szállitott, a karosszériát utólag vásárolta a tulajdonos izlése szerint.

Azóta a Rolls Royce név világszerte fogalom. Az RR kezdőbetűk tökéletes minőséget fémjeleznek bárhol a világon.

Nem érdektelen, hogy a Rolls Royce autókról mindig lehet valami ujat mondani, mi több világszerte keresik, sőt vadászak a századunk első két évtizedében gyártott első tipusokat. Jelenleg körülbelül 30 000 autógyüjtő van a világon, akinek sikerült ilyen Rollst szerezni. Egyesek közülük csak a birtokukban lévő kocsi alvázára ütött gyártási szám alapján ismerik egymást.

Miért van ilyen hire a Rolls Royce autónak? S mi a világhirnévből a legenda és mi a valóság? Tény és való, hogy egy 1906-ban gyártott Rolls 950 000 kilométer után ma is eléri a 100 kilométeres sebességet óránként.

Azt mondják: a Rolls-motorok le vannak pecsételve — nem igaz; reális teljesitő képességüket titokban tartják — igaz; a hűtőkupakja ezüstből van — nem igaz; a cég szerelője azonnal kiszáll, ha egy Rolls bárhol defektet kap — igaz; a cég életre szóló garanciát nyujt gyártmányaiért — nem igaz, a garanciaidő három év és csak a gépi részekre vonatkozik; valaki XV. Lajos korabeli szalonra alakitotta át Rolls Royce kocsiját — igaz; azt mondják, Párizsban különiskolában oktatják a Rolls Royce vezetését — valóban igy van, de csak hathónapi előjegyzés után vesznek fel jelentkezőket.

E. I.

Az ENSZ megvitatta a nemzetközi biztonság kérdését

Az ENSZ-közgyülés politikai bizottságában befejeződött a nemzetközi biztonság erősitésének vitája.

A vitában mintegy 90 állam képviselői emelték ki a kérdés rendkivüli jelentőségét, az ENSZ-vita hasznosságát olyan időpontban, amikor a világ különböző részein háborus gócok veszélyeztetik az országok békéjét és biztonságát.

A felszólalók nagy többsége hatékony intézkedéseket kért a feszültség enyhitésére, a konfliktusok békés rendezésére, mert ez az egyedüli ésszerü ut, amely megfelel a népek létfontosságu érdekeinek.

A nemzetközi biztonság erősitésének kérdése, amelyet a Szovjetunió javaslatára tüztek a politikai bizottság napirendjére, megköveteli az összes nagy és kis államok együttes és állandó erőfeszitését az ENSZ-alapokmány alapelveinek, a nemzetközi jognak és erkölcsnek szigoru tiszteletben tartásáért. „Az élet azt mutatja, hogy a világ békéjét veszélyeztető összes konfliktusok és helyzetek mély okai végső fokon ezeknek az elveknek a figyelmen kivül hagyásából fakadnak — állapitotta meg Mircea Malița, Románia helyettes külügyminisztere. Nyilvánvaló, hogy a nemzetközi biztonság csak akkor erősithető meg reálisan, ha ezeket az elveket mindenki ténylegesen tiszteletben tartja mindenkivel szemben, nemcsak kijelentésekben, hanem minden állam reális vonalvezetésében is".

A szocialista országok és az el nem kötelezett államok számos képviselője szorgalmazta, hogy a nemzetközi életből rekesszék ki a feszültséget, a gyanakvást előidéző okokat, mert ezek komolyan akadályozzák az államok közötti együttmüködés fejlődését; ilyen okok közé tartozik például a katonai szövetségek és tömbök rendszere, az atomfegyverkezési hajsza, a más országok területén lévő idegen támaszpontok és csapatok.

A bizottság vitája során a felszólalók kijelentették, hogy meg kell teremteni a biztonság légkörét Európában. A történelmi tapasztalat bebizonyitotta, hogy az európai béke és biztonság az egész világ békéjének éltető eleme, s ezért — mutattak rá Ausztria, Finnország, Románia, Jugoszlávia és más országok képviselői — lépéseket kell tenni az európai országok közötti megbeszélések gyakoribbá tételére, hogy létrejöjjenek a feltételek a kontinens biztonsági konferenciájának összehivására.

A bizottságban felvetették a gyarmati rendszer összes maradványai gyors felszámolásának a kérdését is, amely szorosan összefügg a nemzetközi biztonság problémájával. Megvitatták ugyanakkor, hogy milyen intézkedésekre van szükség a fejlődésben lévő és az ipari országok közötti gazdasági szinvonalbeli különbségek csökkentésére, abból kiindulva, hogy a szakadék mélyülése kizárja a nemzetközi közösség normális kapcsolatait.

A nemzetközi biztonság erősitésének vitája kidomborította számos kis és közepes államnak azt az óhaját, hogy a nagyhatalmakkal együtt hozzájáruljon az emberiség nagy problémáinak megoldásához, azt az elhatározásukat, hogy küzdenek az ENSZ-alapokmány és a nemzetközi jog elveinek meghonositásáért az államközi kapcsolatok gyakorlatában.

C. ALEXANDROAIE

•RÖVIDEN•RÖVIDEN•RÖVIDEN•RÖVIDEN•

HÉTFŐN MEGKEZDŐDÖTT a november 14-én utnak inditandó Apollo—12 utolsó általános ellenőrzése. A NASA szóvivője szerint az ellenőrzés kifogástalanul és program szerint történik.

Charles Conrad, Alan Bean és Richard Gordon, a három űrhajós hétfőn visszatért Cape Kennedybe az Ellington (Texas) légitámaszponttól, ahol komplex űrrepülési müveleteket hajtott végre.

ÓRIÁSI VASBÁNYÁT NYITNAK Kazahsztanban. Évi kapacitása 5,5 millió tonnára tervezik. A kitermelést teljesen gépesitik. Az ércet robbantással kivánják fejteni.

Továbbfejlesztés után a bánya termelőképessége megháromszorozódik.

HÉTFŐN, 41 NAPI TENGERI BOLYONGÁS UTÁN, Belem brazil kikötőbe érkezett négy afrikai származásu portugál és egy tunéziai. A csoport tagjai egy halászhajón Dakarból a Zöldfoki-szigetek felé tartottak, amikor a kormányrudat vihar semmisitette meg. A 41 nap alatt a bajbajutott utasok kizárólag tengerből fogott hallal táplálkoztak. A hajótörötteket a Zöldfoki-szigetektől 950 mérföldre egy Braziliába tartó olasz teherhajó mentette meg, s jelenleg egy belemi kórházban ápolják őket.

AZ AUSZTRÁLIA FENNHATÓSÁGA alatt álló Uj-Guineában az utóbbi két hónapban erős influenza-járvány dühöngött, amely eddig 1871 áldozatot követelt. Az ausztráliai specialisták szerint az influenza-járvány virusa a honkongi grippét előidéző virus egyik változata.

UJABB SARKKUTATÓK indultak utnak, hogy uszó jégtáblán létrehozzák az Északi-sark—19 kutatóállomást. A repülőgépek e célból több, mint 200 tonna élelmiszert és berendezést, valamint különböző készüléket szállitanak a kijelölt helyre.

A sarki repülőflotta gépei a napokban visszahozzák a szárazföldre az Északi-sark—17 uszó kutatóállomás tagjait, akik befejezték több hónapos munkájukat.

Az első ilyen állomás 1937-ben létesült az Északi-sark övezetében. Az azóta rendszeresen kialakitott uszóállomások értékes adatokat szolgáltatnak a szovjet sarki flotta számára a sarkvidéki időjárásról és a jéghegyek mozgásáról.

„AZ ALKOHOLIZMUS — TÁRSADALMI BETEGSÉG" — ez a fő témája a V[illegible]illes-ban folyó orvostudományi kongresszusnak. Jean Leroux-Robert professzor rámutatott, hogy a száj- és torokrákosok 67 százaléka alkoholista. Mint hangsulyozta, a terjedő alkoholizmus miatt a nők körében is szaporodnak a rák emlitett formái. Husz évvel ezelőtt a nők között a rákos megbetegedéseknek csupán 3,5 százalékát okozta alkohol, ma ez a mutató 9 százalék.

A kongresszuson kitünt, hogy 1965 óta erősen terjed az alkoholizmus a fiatalság körében.

A KENYAI KORMÁNY megvizsgálta a Dzsomo Kenyatta elnök október 25-i kisumui látogatásakor kirobbant incidensek következtében előállt helyzetet. Mint ismeretes, az összetüzések során 11-en életüket vesztették, több mint 70-en pedig megsebesültek.

A kormány ülése után kiadott nyilatkozat szerint — irja a Reuter — az Oginga Odinga volt alelnök vezette Népi Szövetség nevü ellenzéki párt összes képviselőit letartóztatták.

AMINT A „FRANCE PRESSE" mogadisciói hitelt érdemlő források alapján közli, Ibrahim Egal, Szomália volt miniszterelnöke vasárnap öngyilkosságot kisérelt meg. Egal nagy mennyiségü különféle gyógyszert vett be, hogy megmérgezze magát. Állapota válságos.

A FRANCIA LAPOK a napokban sokat foglalkoztak a három éves Sophie Duguet elrablásával. A mult pénteken, mialatt a házvezetőnővel sétált, a kislányt elrabolta egy férfi.

A leánykа apja, egy gazdag földbirtokos a megjelölt helyen hagyta az egy millió frank váltságdijat, s igy kedden a kislányt meg is találták a Párizstól 100 kilométerre lévő Soissons helység rendőrőrse előtt egy autóban, amit a rablók valószinüleg loptak.

A rendőrség közölte, hogy három gyanus személyt őrizetbe vett.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35 69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40 168